

Störst i Sverige om nykterhet, alkohol och andra droger

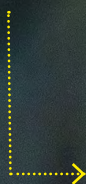
accent

Nº3 2025

En tidning från
IOGT-NTO

31
oktober
är det dags
för riksmöte

Stefan Olafsson
levde som hemlös
sprutnarkoman.
Nu är han advokat.

Revanschen

Beslutet: Hon kan bli rörelsens nya ledare • **Lustgasförbudet** har redan fått effekter • **Slopat matkrav** kan få negativa följder • **Norska ungdomar** dricker mer • **Sindra Berndt ska stoppa** alkohollobbyn i Bryssel

Åter i rörelse

Tiden går fort när man har roligt. Det är ofattbara nio år sedan jag kom i kontakt med UNF, Ungdomens Nykterhetsförbund, första gången. Angelica Ogland som var chefredaktör för medlemstidningen Motdrag, hörde av sig. Hon ville ha hjälp med att göra om tidningen och bygga en sajt. Målet: att bättre kunna sprida Motdrags viktiga journalistik, och nå ännu fler.

Jag lärde känna UNF som en aktivistisk organisation, full av kunskap och engagemang. Tillsammans vässade vi Motdrag, hittade ett kaxigare tilltal och en skarpare form. Tidningen nominerades till Årets tidskrift av Sveriges Tidskrifter och fick mycket kärlek av läsarna. Vi var så stolta!

Sedan dess har mycket vatten flutit under broarna. Nu när systerorganisationerna IOGT-NTO, UNF och Junis går samman behöver alla medlemstidningarna ses över. Det är många frågor på bordet. Hur når man både ungdomar som är nya in i rörelsen och de rutinerade veteranerna? Vad är tidningens uppdrag? Jag är så glad över att få ingå i en projektgrupp som ser över detta! Fortsättning följer när vi kommit lite längre.

Jag är också tacksam för förtroendet att nu få jobba med Accent. Återigen har jag slagits av det stora engagemang, den kunskap och den värme som finns i den nya nykterhetsrörelsen. Här är högt i tak – och fullt av kunniga, engagerade personer som brinner för demokrati, solidaritet och nykterhet.

Det är en väldigt god grund för att kunna göra en bra medlemstidning.

Barbro Janson Lundkvist
Chefredaktör

accent Chefredaktör och ansvarig utgivare: Barbro Janson Lundkvist/A4. Redaktör: Jens Wingren/A4. Text: Tim Andersson, Eva Ekeröth, Karin Herou, Jens Wingren. Foto: Gustav Gräll, Anna Simonsson. Omslagsfoto: Gustav Gräll. Layout & form: Spektra. Tryck: Stibo, Katrineholm. Accent produceras av A4 på uppdrag av IOGT-NTO. Kontakta redaktionen: accent@iogt.se. Adressändring görs till medlemsservice@iogt.se eller 08-672 60 00. Nummer 4 2025 har utgivning 17 december och pressläggning 20 november. Accent ansvarar inte för insänt publicerat material. ISSN 0345-0406. Webb: www.accentmagasin.se

Tipsa redaktionen!
accent@iogt.se

Foto: Getty Images, Regeringskansliet

Regeringen vill slopa matkravet

Alkohol Socialminister Jakob Forssmed säger till Sveriges Radio att regeringen vill riva upp det så kallade matkravet redan innan nästa sommar. Matkravet betyder att en krog som vill servera alkohol också måste erbjuda lagad mat.

– Matkravet lägger en onödig hemska på restauranger, krogar och andra som vill ha ett annat utbud på sina restauranger, säger Jakob Forssmed.

IOGT-NTO är kritiska till ministerns förslag. Emil Juslin, drogpolitisk chef, pekar på den tidigare utredningen.

– Den konstaterade att matkravet uppfyller en viktig skyddande roll i den svenska alkohollagstiftningen och att de inte såg några anledningar till att avskaffa det. Folkhälsomyndighetens egen analys konstaterade även att matkravet uppfyller ett folkhälsosyfte i att minska berusning.

Jens Wingren

”Att det ska bli betydligt fler än 91 är det ingen tvekan om.”

Foto: Visita

Stefan Lundin på branschorganisationen Visita om att få tillstånd för gårdsförsäljning beviljats fram till mitten av augusti i år.

Bättre beroendevård på gång

Droger Regeringen har gett nio myndigheter i uppdrag att ta fram en gemensam plan för hur både beroendevården och det drogförebyggande arbetet ska stärkas. Målet är att fler med skadligt bruk eller beroende ska få den hjälp de behöver.

– Det handlar om människor som ofta faller mellan stolarna i dagens system, säger socialminister Jakob Forssmed i ett pressmeddelande.

Jens Wingren

Foto: Jeanette Hägglund, Jens Wingren

Efter lustgasförbudet – nu syns effekterna

Från den första juli i år är det förbjudet att sälja lustgas i berusningssyfte.

Lagändring Förbudet verkar redan ha haft effekt i Giftinformationscentralens statistik över larmsamtal. Under sommarmånaderna var antalet samtal gällande lustgas hälften så många som sommaren 2024.

I juni, en månad innan förbudet trädde i kraft, syns ett avbräck i statistiken – 35 samtal om lustgas, att jämföra med 68 samtal under juni 2024. I juli sjönk antalet samtal till 25, och i augusti mottogs bara 5 samtal om lustgas.

Jenny Bång Arhammar, verksamhetschef på Giftinformationscentralen, säger att man ser en sjunkande trend men tycker att det är för tidigt att dra några större slutsatser av statistiken.

– Vi ser försiktigt positivt på trenden. Förhoppningsvis speglar det ett minskat bruk av lustgas och därmed minskad risk för att drabbas av allvarliga skador.

Även inom Göteborgs sophantering har man under de senaste åren slagit larm om att lustgasen orsakat problem. Men också här syns en förändring. Mängden lustgastuber insamlade på stadens återvinningscentraler under sommarmånaderna var betydligt mindre än innan den nya lagen. Mellan januari och maj var den genomsnittliga mängden insamlade lustgastuber 1,4 ton i månaden. Under juni, juli och augusti var samma siffra 877 kg.

Jens Wingren

Belgien protesterar mot ny vinmärkning

Belgien I ett försök att hålla den vacklande europeiska vinindustrin under armarna vill EU tillåta en ny märkning för vin. Vinsorter med mindre än sex procent alkohol skulle få marknadsföras som lågalkoholhaltiga, något som har fått Belgien att protestera.

Det belgiska hälsoministeriet menar att märkningen vore vilseledande då innehållet av alkohol fortfarande är lika högt som i en starköl.

”Det skapar en falsk känsla av trygghet och bidrar till att normalisera alkoholkonsumtion”, skriver ministeriet.

– Det finns inga tröskelvärden för vad som anses vara en låg alkoholhalt. Det är ytterligare en anledning till att vi finner förslaget farligt, säger Belgiens hälsominister Jean Pottier till Brussels Times.

Jens Wingren

Regeringen satsar på psykiatri

Höstbudget Regeringen avsätter 1,59 miljarder kronor i budgeten till psykisk ohälsa och beroende. Huvuddelen går till att öka kapaciteten inom vuxen- och akutpsykiatri, men 50 miljoner öronmärks för förberedelser inför den kommande samsjuklighetsreformen. Reformen ska ge regionerna ansvar för behandling av skadligt bruk och beroende, medan socialtjänsten ska fokusera på stöd i vardagen.

Jens Wingren

Chef för alkohol-företag åtalad

Island Det isländska alkoholmonopolet har de senaste åren utmanats av privata aktörer som säljer alkohol online genom ett kryphål i lagen. Trots protester har marknaden växt, och till och med landets största matkedja erbjuder nu alkohol via nätet.

Nu kan dock en vändning vara på gång. I somras väcktes åtal mot chefen för e-handeln Smárikíð, först ut med onlineförsäljning. Företaget hävdar att handeln är tillåten genom EES-avtalet och har registrerat sig utomlands för att kringgå monopolet.

Jens Wingren

”Andra dricker för mycket”

Estland Alkoholkonsumtionen i Estland sjönk med 1,8 procent 2024, till 10,7 liter ren alkohol per vuxen, rapporterar ERR. Trots minskningen oroas många över rattfylla, våld i hemmet och höga alkoholnivåer i samhället. En ny undersökning visar att 84 procent av estländarna dricker alkohol och att majoriteten anser att befolkningen dricker för mycket.

Jens Wingren

”Jag skulle inte välja bort min bakgrund”

Han levde som hemlös sprutnarkoman. Men en natt förändrades allt. Nu arbetar Stefan Olafsson på en av landets mest ansedda advokatbyråer.

TEXT Karin Herou FOTO Gustav Gräll

Stefan Olafsson, 52, har valt en lugn hotelllobby för intervjun och dricker kaffe sötat med suketter. Han tystar diskret ett inkommande samtal från Kriminalvården och är klädd i enkla jeans och en grå tröja. Idag har han uttryckligen bett att få slippa kostymen, den bär han annars alltid i jobbet som försvarsadvokat.

Nu är han aktuell med boken *Uteliggaren som blev advokat* – och hela hans liv är en resa mellan ljus och mörker.

– Jag har levt som hemlös, sovit i portar och varit sprutnarkoman. Nu jobbar jag på en av landets bästa advokatbyråer.

Vilka fall tar du dig an?

– Jag jobbar mycket med missbruksrelaterade brott. En stor del av kriminaliteten

bottnar ju i narkotika på ett eller annat vis.

Det är en värld han kan – på många sätt allt för bra.

Stefan Olafsson minns exakt när han föll dit. Han var bara ett barn, men hans bästis hade redan varit full – och han var avundsjuk.

– Jag gick i sexan och älskade alkohol från första stund. Jag tyckte det var toppen. Jag

hade börjat röka redan i femte klass. Det kan låta klyschigt, att alla historier om missbruk börjar med cigg och sprit alldeles för tidigt. Men klyschigt eller ej, det var så det var för mig.

Han fortsätter:

– Redan från sjunde klass började mitt liv kretsa kring alkohol. Det var kärnan i mitt liv. Det tänkte jag inte då, men har förstätt det i efterhand. Jag minns en gång när jag fått tag på en kvarting brännvin och satt i vår bruna läderfåtölj hemma i vardagsrummet. Jag höll flaskan i handen och minns än idag hur mycket kraft flaskan utstrålade. Den var lösningen på alla mina problem.

Han fortsatte dricka och hoppade av skolan efter högstadiet.

– Jag hade en missbrukarhjärna. Fanns det alkohol så drack jag. Längre var alkohol min

► STEFAN OLAFSSON

Ålder: 52. **Gör:** Försvarsadvokat på advokatbyrån De basso. **Bor:** Solna. **Familj:** Singel. **Aktuell:** Med boken *Uteliggaren som blev advokat* (Forum förlag).

”Med min bakgrund vore det väldigt coolt att testa åklagaryrket. Det är en dröm”, säger Stefan Olafsson.

huvuddrog men testade både amfetamin och hasch. Han höll sig på rätt sida av linjen, även om han hade en fot i det mörka. – Jag drack på ett destruktivt vis, det var inte måttligt utan gränslöst. Varje fylla var ett lotteri och när jag vaknade visste jag inte vad som hänt, Men jag hade fortfarande jobb, tjej och lägenhet. Jag var ordentligt klädd, hade kontakt med min familj och ja, var väl en del av samhället. Men Stefan Olafsson balanserade mellan världarna. – Det fanns en del av mig som trivdes med

att flippa ut helt och som gillade att vara hög på amfetamin flera dygn i sträck. En viss del av mig drogs till mörkret och föraktade Svensson-livet. Men samtidigt var jag redo att ge upp alla droger för min tjejs skull och när hon ställde ett ultimatum tvekade jag inte. Han beviljades antabus, som opererades in som implantat i ljumskan, och läkarna intygade att läkemedlet skulle hindra honom från att dricka. – Men det funkade inte för mig. Jag drack kolossalt destruktivt och började med amfe-

tamin på allvar. Jag tog in på hotell för att punda i en vecka och allt föll omkring mig. Korthuset han byggt av normalitet rasade. Han och flickvännen flyttade till London för att fly problemen men där eskalerade missbruket. Han fick jobb på en klubb där dörrvakten sålde kokain och snart var han fast. – Min tjej höll inte på med droger. Det är det värsta med min historia, att jag dragit henne genom mardrömmen att ha en alkoholist och narkoman som partner. Jag trasslade in mig i lögner, gjorde slut på pengar och betedde mig hemskt. Jag gjorde

all jävla skit man kan tänka sig och till slut lämnade hon mig. Stefan Olafsson tystnar för första gången under intervjun och det syns att minnet gör ont. Han flög hem till Stockholm på fyllan och väl här stod han i princip på bar backe. – Jag lånade lägenhet av en tjejkompis, men när hon hittade sprutor, bomullstussar och spår efter mitt knark bad hon mig dra. Jag var redan kicktorsk. Jakten på kicken var allt. För första gången någonsin var Stefan Olafsson helt ensam, utan pengar, bostad och lägenhet. Och utan den där foten som fortfarande var kvar i samhället.

”Hade någon sagt till mig för tio år sedan att jag skulle bli advokat hade jag bara garvat.”

– Ritualerna kring mitt amfetaminmissbruk blev heliga. Allt handlade om rätt färg på kanylerna, att slipa nålarna och få till den perfekta beskheten. Han var på botten och Stefan Olafsson balanserade inte längre mellan världarna. Han stod nu helt utanför samhället. – Jag sov sittande i trappuppgångar och levde som hemlös. Ofta sov jag lutad mot väggen och så fort folk vaknade gav jag mig iväg. Hur känns det att gå förbi en sådan port i dag? – Det finns oändligt många sådana portar och i varje gathörn finns minnet av ett brott. Det känns som en tunn ridå till mitt gamla liv, nästan som att det är genomskinligt och jag kan skymta den jag var. Det är en märklig känsla. I efterhand har jag försökt ta tillbaka staden och ge platserna nya minnen. Har det fungerat? – Det bästa exemplet är när jag var på Kronobergshäktet häromåret. Larmet gick och allt stannade upp. Jag insåg plötsligt att jag stod mitt emot en celldörr där jag själv varit inlåst. Jag hörde mannen som bankade därinifrån. Det kunde ha varit jag. Istället stod jag på andra sidan, klädd i kostym och slips och på väg till kontoret. Det var en härresande känsla och jag kände mig väldigt nära mitt gamla liv.

Stefan Olafssons brottsregister är långt och under tio års tid åkte han in och ut ur häkte och fängelse. Men under ett av de sista fängelsestraffen hände något. – Jag påbörjade en stark yttre resa. Jag bestämde mig för att plugga upp gymnasiebetygen, tränade, slutade röka och skötte om mig själv. Det kändes som rena hälsokuren. Men när jag kom ut föll jag dit igen. Jag ringde langaren direkt. Han fortsatte leva som hemlös sprutnar-koman, men en natt förändrades allt.

– Min inre resa påbörjades när jag hittade tant Heidi, en gammal kvinna som fått en stroke i en bil. Jag ringde polisen och räddade livet på henne. Värdet var sammanhanget, jag deltog i att göra gott. Det var viktigt för mig och blev en vändpunkt. Jag blev uppfylld av att ingå i ett positivt sammanhang. Där och då lämnade han sitt gamla liv bakom sig. Han sökte in på juristprogrammet, blev nykter via terapi och satsade allt för att komma på fötter. Mot alla odds lyckades han och idag har han fast jobb på advokatbyrå och kan välja fritt om han ska bära kostym eller ej. – Hade någon sagt till mig för tio år sedan att jag skulle bli advokat hade jag bara garvat. Men för mig krävdes en yttre och en inre resa för att landa. Det var lätt att halka fel och varje steg därifrån stupade rätt ner i avgrunden. Men jag fick en andra chans, eller jag tog den, och varje steg därifrån leder mig på rätt väg. Du levde som hemlös i tio år. Hur är det idag att sätta nyckeln i låset till din egen lägenhet? – Jag skulle inte välja bort min bakgrund för det har gett mig en tacksamhet till det vanliga livet. Jag njuter av enkla saker som andra tar för givet, som en bostad och en nyckel i fickan. Är nykterhet självklart för dig idag? – Jag tänker inte på alkohol eller droger längre. Jag förstår att jag inte kan dricka lite och har därför lämnat det bakom mig helt. Jag saknar det inte. Förr var alkohol och droger din mittpunkt. Vad är livets mittpunkt idag? – Min mittpunkt är att vara närvarande i nuet. Alkoholen och drogerna gav mig en genväg – men det är fusk att nå nuet på det sättet. Nu har jag hittat mitt nu på riktigt. För nu mår jag bra på riktigt. 🌟

Foto: Privat

Hallå där
Sindra Berndt,
nyanställd i Bryssel

1 Sedan 2006 har nykterhetsrörelsen haft en politisk assistent anställd i Bryssel. Nu är det Sindra Berndts tur. Vad lockade dig att söka tjänsten?

– Jag såg annonsen och kände att det var något jag verkligen ville göra. Jag har pluggat Europaprogrammet vid Göteborgs universitet. Där var det mycket fokus på EU så jag tyckte att det verkade spännande att få se hur allt fungerar i praktiken. Och jag har ett starkt intresse för folkhälsofrågor och ser att de behöver lyftas. Så tjänsten kombinerar två av mina intressen.

2 Vad har du gjort tidigare?
– I våras blev jag klar med min kandidatexamen. Den sista terminen gjorde jag praktik på Sveriges ambassad i Zambia, där jag arbetade med kvinnofrågor och reproduktiv hälsa. Just nu jobbar jag på ett härbärge och ett socialt center som drivs av Räddningsmissionen i Göteborg.

3 Vad ser du mest fram emot i Bryssel?
– Att få fördjupa min förståelse för EU:s folkhälsoarbete och hur de balanserar folkhälsoperspektiv mot handelsfrågor. Det är intressant att se hur nykterhetsrörelsen kan påverka det arbetet. Könsspecifika frågor, som forskning på hur cannabispåverkar kvinnor, och att barn inte ska växa upp i familjer med alkoholmissbruk ligger mig varmast om hjärtat.

Eva Ekeröth

Jukka Törrönen

Foto: Anna Simonsson

Därför känns droger som en bra idé – i början

Droger kan upplevas spela en positiv roll i vardagen till en början. Det visar en ny studie från Stockholms universitet.

Beroende Kan alkohol och droger också bidra till en fungerande vardag? Den frågan ställer sig forskare vid Stockholms universitet i en studie där personer med beroendeproblem berättar hur substanser till en början hjälpt dem – till exempel för att orka jobba eller hantera vardagen.

– Därför fortsätter man också använda, inte för att man blivit beroende utan för att man tycker sig behöva drogerna för att leva sitt liv, säger Jukka Törrönen, professor i folkhälsovetenskap.

I studien presenteras fyra områden där

substansbruket kan upplevas stärkande; genom att stödja livsmål, för att balansera mellan distans och engagemang, genom att bidra till radikalt ändrad livsriktning och för att kunna leva parallella liv.

Även när det finns positiva effekter initialt med att använda droger slutar dock de flesta av studiedeltagarnas berättelser på liknande sätt; med våld, kriminalitet, hälsoproblem eller social isolering.

– För många blir det förr eller senare för mycket och då faller de ner i kriminalitet eller våld, antingen mot sig själva eller andra. När det blir livshotande och börjar blockera viktiga relationer i livet – då är man illa ute.

Jens Wingren

Trendbrott: Norska ungdomar dricker mer

Norge Vårt grannland har som många andra västerländska länder haft rekordlåga nivåer av ungdomsdrickande. Men nu verkar trenden ha brutits. Det norska Folkhälsoinstitutet skriver i en ny rapport att man nu kan se en ökning av

ungdomars drickande såväl som cannabispblem. – 32 procent av 15 till 16-åringar uppger sig ha använt alkohol de senaste 30 dagarna i 2024 års undersökning, jämfört med 26 procent 2019. Andelen unga vuxna i åldern

16 till 30 som uppger att de använt alkohol de senaste fyra veckorna ligger stabilt på runt 80 procent, säger Elin K. Bye på det norska Folkhälsoinstitutet i ett pressmeddelande.

Jens Wingren

Foto: Getty Images

Unga använder droger för positiva känslor

Rapport De flesta unga som använder alkohol, cannabis eller psykedeliska droger gör det för att förstärka positiva känslor. Att passa in och bli omtyckt är däremot inte ett vanligt skäl att använda droger. Det visar en ny rapport från Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN.

För alkohol handlar motiven ofta om sociala aspekter, som att göra en fest roligare. Få uppgav att de drack alkohol för att hantera negativa känslor.

– Vad gäller alkohol var det även vanligt att dricka för att bli mer social, något som inte var särskilt tydligt för cannabis och psykedelika, säger Siri Thor, utredare på CAN i ett pressmeddelande.

Bland de som använt cannabis eller psykedelia var anledningarna varierande och oftare handlade det om att hantera oro eller nedstämdhet. Detta motiv var något vanligare bland tjejer än killar.

Jens Wingren

Foto: Jimmie Hjärström

Siri Thor

12

gångar högre risk att dö i suicid har kvinnor med substansmissbruk jämfört med den övriga befolkningen. Det visar ett faktablad från Folkhälsomyndigheten, baserat på en metaanalys av 47 vetenskapliga studier.

Källa: Folkhälsomyndigheten

Foto: Istocphoto

Föräldrar pratar sällan alkohol

Alkohol En ny undersökning från Systembolaget visar att 84 procent av föräldrarna anser det viktigt att prata med sina tonåringar om alkohol, men fyra av tio tar upp ämnet högst en gång per halvår. Samtidigt har sju av tio unga mellan 16 och 19 år någon gång druckit, första gången ofta på någon fest, och två av tre tror att de kan dricka utan att föräldrarna märker det.

Jens Wingren

Kemikalier kan förvärra leverskador

En ny amerikansk studie tyder på att så kallade evighetskemikalier, PFAS, kan förvärra leverskador orsakade av alkohol.

Studie PFOS (perfluoroktansulfonat), en av de mest utbredda PFAS-ämnena, finner man i allt från teflonpannor och vattenavstötande kläder till snabbmatsförpackningar och brandskum. Eftersom ämnet inte bryts ned i miljön eller kroppen, finns spår av PFAS i omkring 95 procent av alla amerikaner.

– Med tanke på att många konsumerar alkohol och samtidigt är exponerade för PFAS, är det högst relevant att undersöka hur dessa kombinerade exponeringar påverkar leverhälsan, säger Matthew Cave, professor i medicin vid Louisvilles universitet och medförfattare till studien.

Studiens resultat visar att möss som utsatts för både alkohol och PFAS får kraftigt ökad fettansamling i levern, starkare tecken på skada och tydlig påverkan på metabolismen.

PFAS stör även leverns fettmetabolism och kroppens reparationsförmåga, vilket gör att leverns normala återhämtningskapacitet slås ut.

– Levern har en anmärkningsvärd kapacitet att återhämta sig från alkoholrelaterad stress, men PFAS verkar sträcka den återhämtningsförmågan bortom sina gränser, vilket leder till värre skador, säger Jennifer Schlezinger, professor i miljöhälsa vid Bostons universitet.

Alkoholorsakade leverskador utgör ett omfattande hälsoproblem: enligt Världshälsorganisationen leder alkohol till nära tre miljoner dödsfall globalt varje år, och bara i USA beräknas drygt 95 000 dödsfall vara kopplade till alkoholrelaterad leverskada.

Jens Wingren

Foto: Getty Images

Namnstrid väntar när rörelsen möts

Riksmöte Stadgar, ny styrelse och ett omstritt namn ska avgöras när den nya nykterhetsrörelsen håller sitt första riksmöte.

► **Den 31 oktober** samlas 284 ombud i Sollentuna för det första riksmötet i den nya organisation som bildats när IOGT-NTO, Junis och Ungdomens nykterhetsförbund, UNF, gått samman. Mötet inleds redan den 27 oktober via plattformen VoteIT där enklare frågor och formalia behandlas. Under riksmötet har alla medlemmar rätt att närvara och yttra sig.

► **Riksmötet ska** bland annat fastställa stadgar, verksamhetsinriktning och välja en ordinarie förbundsstyrelse, men mest debatt har namnfrågan väckt. Extrakongresserna 2024 lyckades inte enas om ett namn på den nya organisationen och beslutet sköts upp. I maj presenterade en arbetsgrupp förslaget Desony – en sammanslagning av demokrati, solidaritet och nykterhet.

► **Men inför riksmötet** finns flera motioner som föreslår andra namn och på Ungas förmöte i september röstade 82 procent av de unga ombuden nej till Desony. Det ger en vink om att namnfrågan kan blir en het debattfråga.

Jens Wingren

37

procent av alla ombud som ska delta i riksmötet är unga. I stadgarnas krav står att minst 25 procent av alla ombuden vid höstens riksmöte ska vara under 25 år. Detta för att garantera ungas inflytande.

Jens Wingren

Kristina Sperkova jobbar idag som arvoderad ordförande för Movendi. Hon är 43 år och bor i Stockholm.

Foto: Nathalie C. Andersson

Hon kan bli rörelsens nya ledare

Kristina Sperkova kan bli den nya nykterhetsrörelsens första förbundsordförande.

Förbundsstyrelse Kristina Sperkova är uppvuxen i Slovakien och kom till Sverige under sin studietid.

– Jag är både spänd och ödmjuk inför det här. Och väldigt peppad.

2014 valdes hon till ordförande för Movendi International, som på den tiden hette IOGT International. Att Movendi under hennes tid genomgått ett namnbyte är en erfarenhet som hon tar med sig – nu när tre olika förbund skapar en ny gemensam organisation, som hon föreslås leda.

– Vi behöver göra förändringen begriplig och tillgänglig – att göra det tillsammans är viktigt.

Att etablera en ny organisation kan ta tid och kräver att man lyssnar på

många människor, enligt Kristina Sperkova.

– Jag hoppas att den nya nykterhetsrörelsen ska vara en lärande och nyfiken organisation, öppen för innovation och modernisering.

Men den nya organisationen måste också ha något att erbjuda för den som ännu inte är medlem.

– Både tankar och verksamhet, att det är någonting som människor kan vara stolta över och vilja stödja.

Inom alkohol- och narkotikapolitiken vill hon föra ett mer proaktivt arbete.

– Vi behöver driva fram idéer och sätta dem i cirkulation. Alkoholindustrin ska inte tillåtas agera så fritt som idag.

Beslutet om vem som blir ny ordförande tas på riksmötet som hålls 31 oktober–2 november.

Jens Wingren

Unga ombud samlades

Förmöte I mitten av september samlades unga ombud från hela Sverige för att vässa sina demokratiska färdigheter inför höstens riksmöte.

– Unga har ett demokratiskt underläge och kan påverkas av åldersmaktsordningen. Förmötet ger dem

chans att träna och testa idéer, säger Simon Elfström Schönbeck, vice ordförande i UNF. På mötet fattades också det formella beslutet om att lägga ned UNF, som alltså går ihop med IOGT-NTO och Junis.

Jens Wingren

Foto: Moly Giacone

Jag vet att det kommer att bli stordåd

Varje dag gör nykterhetsrörelsen världen lite bättre. Varje dag arrangeras nyktra mötesplatser för unga att växa i. Varje dag urholkas alkoholnormen av en modig mothandling. Varje dag kämpar någon för en medmänsklig alkoholpolitik som räddar liv. Varje dag stärks en person i sin nykterhet på grund av den gemenskap som den hittat i vår rörelse. Varje dag skapar trygga, nyktra vuxna utrymmen där barn får lov att vara barn. Varje dag blir en anhängig till någon med ett missbruk lyssnad på, sedd och förstådd.

Inget av det här hade hänt om inte du, käre medlem, hade funnits. Vi är ett sammelsurium av människor som gör lite olika saker men som förenas i insikten om att världen hade mått bättre av mindre alkohol och andra droger.

Det som ofta slår mig när jag träffar alla er fantastiska medlemmar, är inte bara hur mycket som görs, utan hur självklart det görs. Att det är självklart att ställa upp, ge av sin tid

och sin energi för att göra världen lite nyktrare, lite bättre, lite varmare.

Det som också kan skönjas i våra verksamheter är hur mycket bättre en värld med mindre alkohol och andra droger hade varit. Hur vi välkomnar och accepterar människor precis som de är. Hur mycket roligare tillvaron blir, när vi bjuder på oss själva utan att behöva ta till en drog som ursäkt. Och hur mycket tryggare vi blir när vi är närvarande med varandra.

Detta är min sista krönika som förbundsordförande. Det har varit en ynnest att få leda denna rörelse. Med höstens riksmöte inleds nästa kapitel i nykterhetsrörelsens historia – och det är dags för nästa ordförande att ta vid. Jag vet att det kommer att bli stordåd, för alla ni medlemmar kommer se till att det blir så. Med den värme, glädje och självklarhet som jag vet att ni kommer stå för. Tack för att ni är ni.

Lucas Nilsson
Förbundsordförande

”Varje dag kämpar någon för en medmänsklig alkoholpolitik som räddar liv.”

Välkommen på Vit juls kickoff

Allt du behöver veta för att ditt engagemang ska göra så stor skillnad som möjligt.

22 okt kl. 10–11 & 20–21

Vit jul

Hålls digitalt – länk finns på: vitjul.se/iogtnto

Posttidning B
Accent, Box 12825
112 97 Stockholm

Behöver du någon
att prata med om ditt
eller en närståendes
beroende?

Hitta din samtalspartner på
sobersupport.se

SOBER
SUPPORT

sobersupport.se

STÖD FÖR BEROENDE OCH ANHÖRIGA

DU SOM RINGER IN ÄR ALLTID ANONYM